

HAVEN VED FJORDEN

I denne sidste del af vores føljeton "Haven ved fjorden" har vi talt med de eksperter, der var involveret i projektet, for at høre om udfordringerne i arbejdet. Vi har fået deres bud på, hvorfor haver er så populære i disse år, og et bud på de havetrends, der ligger bag det næste ligusterhjørne. Hor også om de tanker, havens ejere gjorde sig, og hvorfor de valgte at hyre professionelle.

ANLÆGSGARTNERENS RÅD TIL DIN HAVEOMLÆGNING

- Hvor meget tid vil du bruge på haven efterfølgende? Den passer ikke sig selv og kan anlægges mere eller mindre plejekrævende.
- Få en fast aftale med anlægsgartneren. Få gerne tilbud fra to-tre forskellige anlægsgartnerere.
- En anlægsgartner, der ikke svarer på en henvendelse, er ikke værd at vente på.
- Du kan sagtens få en pris på ekstrarbejde, det er helt legalt.
- Brug en anlægsgartner, der er medlem af Danske Anlægsgartnerere www.dag.dk. Her kan du få rådgivning, hvis der opstår uenigheder.

LANDSKABSARKITEKTENS RÅD TIL DIN HAVEOMLÆGNING

- Sørg for, at underlaget er godt. Ingen traktose, for lidt muld, manglende grubning osv.
- Anlæg mange små terrasser, for det blæser i Danmark.
- Opdel haven i mindre rum, så haven bliver interessant at gå på opdagelse i.
- Mange vil gerne have hævede terrasser med direkte adgang fra stuen. Husk, at det kræver læ og afskærmning ind mod naboen.
- Alle havens elementer skal indarbejdes som en del af havens samlede udtryk. Brændeskuret kan godt være en del af havens identitet og skabe rum, og urtehaven må gerne ligge ved for eksempel hoveddøren.

DET SAGDE EKSPERTERNE OM HAVEN VED FJORDEN

DE GLADE HAVEEJERE:

"Det var bekosteligt at omlægge haven, men havde vi gjort det selv, havde valgene ikke været så bevidste, og vi havde sandsynligvis også truffet en række forkerte valg i forhold til både materialer og sammensætninger. Ved at ofre lidt mere på haven har vi opnået det optimale og fået indfriet vores drøm. Stod vi for at skulle sælge huset, betragter vi også haven som en god investering, der kan tjene sig hjem i en salgssituation, og som vi så tilmed har den glæde at kunne nyde hver dag. Vi ville have brugt flere år på at udføre det samme arbejde selv, og vi havde selvfølgelig aldrig kunnet opnå samme kvalitet, som fagfolkene præsterede."

MIMI HVASS, SITAS:

"Fordelen ved at plante store planter er, at haven bliver forvandlet og ændrer karakter med det samme. Her på planteskolen kan vi mærke, at folk har god forståelse for, at træer skal passe til haven. Folk har et behov, når de kommer her, og de er glade for haven som noget præsentabelt og et opholdsrum, men er sjældent haveinteresserede. De planter ikke for at se det spire og gro, men vil gerne have voksne træer, der kan skærme for naboens udhuse eller nysgerrige blikke, eller de har brug for en skyggefuld plads til barnevognen eller hængekøjen. Mange vil ikke vente 25 år på, at træerne vokser sig store, men nyde dem nu og her."

THOMAS JARRELS, GARTNERGÅRDEN:

"Vores arbejde med haven ved fjorden var på en måde meget typisk for den type haver, vi anlægger i øjeblikket. Mange haveejere har en travl hverdag, men har samtidig ønsket om en smuk og præsentabel have. Folk vælger gerne dyre materialer, fordi de vil have noget, der holder og ikke skal vedligeholdes. En almindelig betonbelægning holder måske 20-30 år, hvorefter den skal udskiftes. En granitbelægning er nærmest uforgæn-

gelig. Generelt synes jeg ikke, at man skal gøre tingene sværere, end de er. En klar og overbevisende idé og et godt materialevalg giver tit det bedste resultat. Det er derfor en god idé at få en aftale med en landskabs- eller havearkitekt først, så der ligger en færdig plan. Det minimerer også de uforudsete udgifter efterfølgende. Det giver anlægsgartneren et godt aftale- og arbejdsgrundlag. Vi bestræber os på at få en fast aftale, også prismæssigt, og informerer løbende, hvis der er ændringer, der fordyrer processen. Klare aftaler hele vejen igennem er også bedre for håndværkerne."

LARS JØRGENSEN, POULSEN ROSER:

"Folk er ikke interesseret i at købe noget, de først får glæde af om nogle år. Planten skal se flot ud, når de køber den. Det så vi også i haven ved fjorden, hvor roser til krukker og roser til indgangspartiet med det samme gav en præsentabel og blomstrende have. I vores produktudvikling prioriterer vi sygdomsresistente planter, der er nemme at håndtere, nemme at passe og præsenterer sig flot. Vi vil gerne have sorter, der kan tilpasses den type have, som mange anlægger i dag, det vil typisk sige mindre rosenbuske og mere kompakte roser, der også egner sig til krukker. Mange af de gammeldags roser er store, men alt, hvad vi dyrker i dag, skal også kunne stå i krukker. Vi har for eksempel en kollektion, der hedder vedligeholdelsesnemme roser. De er buskede og bunddækkende og egnet til mange af de typer haver, vi ser i dag."

VIGGO FOLKMAN, LANDSKABSARKITEKT, SITAS:

Viggo Folkman fra firmaet Sitas tegner mange haver. Hver have er forskellig og tager sit udgangspunkt i stedet, familien og de fremtidige ønsker til funktion og æstetik. I haven ved fjorden havde familien en meget klar idé til den fremtidige have i forhold til husets placering, og den formidable udsigt over vandet gav en række oplagte valg. Med en helt anden familie kunne planen have set

helt anderledes ud, og det er netop det, der fascinerer Viggo Følkman i hans arbejde som landskabsarkitekt. Der er aldrig to opgaver, der er ens.

"I haven ved fjorden var det vigtigt for mig at gemme bilerne væk. Der blev derfor minimal plads til parkering, og bilerne blev gemt bag et høgepur. Ejerne af haven vil gerne have en vedligeholdelsesfri have, og det er en illusion. Bunddækkende flader og bede er nemme og gode og et godt udgangspunkt for at plante træer. Det er meget nemmere at have træer i bunddække end i græsplænen, hvor de er besværlige at komme omkring. Det princip blev også anvendt i haven ved fjorden."

De nyeste havetrends

MIMI HVASS, SITAS

- Kuglehorn, kugleakacie og i det hele taget alt kugleformet er populært.
- Haven skal være færdig fra starten. Resultatet er vigtigere end processen.
- Rododendron er som altid populær.

LARS JØRGENSEN, POULSEN ROSER

- Krukker er in. Her kan man også hurtigt og nemt ændre farvevalget i haven fra år til år.
- Der sker en opdeling af haven. Store dele af haven skal passe sig selv, og så har man for eksempel terrassen som fokuspunkt, der skal passes med små bede, og eller krukker, hvor der løbende skal udskiftes.
- Folk ofrer gerne mange penge på at købe store, udvoksede planter.

GARTNERGÅRDEN

- Træterrasser er voldsomt populære, især af hårdtræ og med glashegn omkring. Det er holdbart og pænt at se på.
- Belægning af granit og naturmaterialer er meget populære ligesom støttemure af kampesten eller brosten.
- Folk vil gerne have kvalitet og noget, der holder, og de er villige til at betale det ekstra, det koster.
- Færdigt i en fart. Færdiggræs har vundet godt indpas, selvom det er næsten dobbelt så dyrt, men så har man en færdig plæne fra starten.

HVAD MENER DU?

Vi har i de sidste par numre bragt haveføljetonen Haven ved fjorden. Nu vil vi meget gerne høre, hvad du synes om denne artikelform.

Finder du det interessant at følge en have over en længere periode?

Send: **ISA FØLJE 1** til nr. **1266** for ja

Send: **ISA FØLJE 2** til nr. **1266** for nej

Det koster 1 kr. (+ alm. sms-takst) at deltage i afstemningen. Du kan deltage frem til den 22. juni 2008. Se øvrige betingelser for vores sms-tjenester på side 133.

► SMART
GRILLPOSE

Fyld de rengjorte kartofler i folieposen sammen med olie og friskhakkede urter, og læg posen på grillens rist. Kartofflerne kan serveres i grillposen ved at tage ruden af. Fire poser 30 kr. (Coop).

► GODT
GRILLGREJ

Weber-palet, -tang og -gaffel 399 kr. (Johannes Fog). Ternet grillhandske 45 kr. (Det Mondæne Skur).

► INDBYG KOMFUR OG OVN
Smart modul med hylder, skuffer og bordplade med plads til komfur og ovn 2.648 kr. (IKEA). (Hjul fra Silvan, som vi selv har skruet på). Gaskomfur og -ovn 3.695 kr. og 4.795 kr. (Gorenje). Jamie Oliver-gryder 699 kr. og 1.045 kr. (Johannes Fog). Gardin af viskestykke 54 kr., blomstret

viskestykke 54 kr. (GreenGate). Grilltang 149 kr. og stegegaffel med digitaltermometer 149 kr. (Coop). Morter af oliventræ 529 kr., Nigella Lawson-målekande 299 kr., spatel og grydeskeer af oliventræ 39 kr. per styk. (Thuesen Jensen). Middags-tallerkener 39 kr., matchende skåle 49 kr., metaldåse 89 kr. (Alt fra Notre Dame).

SMS OG VIND

EN HANDY GRILL

Vær med i lodtrækningen om 6 kulørte, handy grills, Smokey Joe, fra Weber til en værdi af 499 kr. For at deltage i lodtrækningen skal du sende os en sms:

Skriv teksten: **ISK WEBER**

Send til nummer: **1266**

Du kan deltage frem til den 17. august 2008. Pris per sms er 6 kr. (+ alm. sms-takst). Prisen opkræves på din mobilregning. Se øvrige vilkår for sms-konkurrencer på side 137.

► GANG I GRILLEN

Coco Quick Briketter bliver på få minutter til gløder. Og så er grillen klar til kødet. 25 kr. for en pakke med to styk. (Weber).

